

Huvudman

Knivsta friskola ekonomisk förening, org.nr 7696042618
ordf@margarethaskolan.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Margarethaskolan i Knivsta kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 17 februari 2023.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Knivsta friskola ekonomisk förening att senast den **onsdag den 15 maj 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utredning om särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Knivsta friskola ekonomisk förening inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Knivsta friskola ekonomisk förening ska vidta följande åtgärder

Utredning om särskilt stöd

1. Se till att rektorn startar en utredning i samtliga fall en anmälan inkommer som gäller en elevs eventuella behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 1 november 2023-15 maj 2024 och vilket datum utredningen har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till

Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 15 maj 2024. (3 kap. 7 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser anmälan om behov av utredning om särskilt stöd, anmälan och åtgärder vid kränkande behandling, extra studietid för elever i årskurs 4-9, tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler, betygsättning, åtgärdsprogrammets innehåll samt plan mot kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:8409) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2022 inlett en tillsyn av Margarethaskolan i Knivsta kommun.

Skolinspektionen har den 17 februari 2023 beslutat att förelägga Knivsta friskola ekonomisk förening att senast den 20 september 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande det åtgärdande arbetet för att förhindra kränkande behandling, anmälan till rektorn om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd, betygsättning samt extra studietid för elever i årskurserna 4-9. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Knivsta friskola ekonomisk förening en anmärkning avseende brister rörande tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler, planen mot kränkande behandling samt att beslutade åtgärdsprogram innehåller alla de delar som författningarna anger.

Knivsta friskola ekonomisk förening har den 19 september 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har vid uppföljande besök på Margarethaskolan den 11 oktober 2023 genomfört intervjuer med elever, lärare och personal i elevhälsan på skolan. Intervju med rektorn har genomförts den 13 oktober och en kompletterande intervju med elevhälsans personal har genomförts den 19 oktober.

Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. betygskataloger, åtgärdsprogram samt upprättade anmälningar avseende kränkande behandling. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Knivsta friskola ekonomisk förening har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utredning om särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 17 februari 2023 bedömde Skolinspektionen att rektorn inte alltid startar en utredning då en anmälan om en elevs eventuella behov av särskilt stöd har gjorts.

Enligt huvudmannens skriftliga redovisning framgår att det finns rutiner på skolan för anmälan och utredning av elever som bedöms kunna vara i behov av särskilt stöd. Av bifogade rutiner framgår att elevhälsan har möten på torsdagar. Det framgår vidare att ärendegången består i att lärare, som ett första steg, anmäler eleverna skriftligen via en blankett. Anmälan tas sedan upp och behandlas på nästkommande torsdagsmöte då rektorn beslutar om fortsatt arbete och utser ärendeansvarig. Av intervjuer med rektorn och elevhälsans personal framkommer att det genomförs utredningar av anmälda elever och att rektor på basis av denna fattar beslut om stödinsatser.

Utifrån granskad dokumentation framgår emellertid att lärare, i tre fall har inkommit med anmälningar om elevers eventuella behov av särskilt stöd utan att dessa har lett till en vidare utredning. Anmälningarna har gjorts på blankett till elevhälsan och att dessa är daterade den 23 mars 2023. Det framgår även att rektorn har gett skriftliga återkopplingar den 11 april som ett svar på anmälningarna, i vilka framgår att lärarna i samtliga fall ombeds att komplettera informationen som framförts och åter inkomma med nya anmälningar när detta är gjort. Lärare uppger i intervju i oktober 2023 att det i två av fallen handlar om elever som i dagsläget ges extra anpassningar i undervisningen och att de alltjämt befarar att eleverna inte kommer att nå kriterierna för godkänt betyg. Rektor och elevhälsopersonal bekräftar i intervjuer att de tagit emot anmälningarna gällande dessa tre elever tidigt under vårterminen förra läsåret men uppger samtidigt att det, vid tidpunkten för Skolinspektionens besök i oktober, ännu inte skett någon utredning som resulterat i ett beslut om eleverna är i behov av särskilt stöd eller ej. Personal från elevhälsan uppger i intervju att anmälande lärare ombads återkomma med ytterligare underlag men att detta sedan aldrig skedde. I två fall

var det fråga om att utvärderingar saknades av de anpassningar i undervisningen som eleverna fått.

I ett fjärde fall, uppger lärare i intervju att de anmält muntligen till rektorn då eleven, trots stöd och anpassningar i undervisningen, inte uppnått godkänt i flertalet ämnen under såväl höstterminen som vårterminen föregående läsår. Rektorn bekräftar i intervju att eleven är anmäld men uppger även att det inte skett någon kartläggning eller fattats något beslut avseende om eleven behöver särskilt stöd eller ej. Rektorn uppger vidare att eleven började på skolan under föregående läsår och att rektorn primärt har bedrivit ett arbete för att öka elevens närvaro i skolan.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens eventuella behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Margarethaskolan brister i förhållande till författningarnas krav avseende utredning av elevers behov av särskilt stöd. Av utredningen framkommer visserligen att flera elever som anmälts till rektorn har fått beslut om särskilt stöd utifrån en kartläggning av elevernas behov. I intervjusvar och av dokumentation framkommer emellertid att rektorn i flera fall tagit emot anmälningar gällande elever, utan att detta lett till någon utredning av frågan om huruvida eleverna behöver särskilt stöd eller ej. Visserligen framkommer att rektorn, vid tidpunkten då anmälningarna inkom i mars 2023, i flera fall gjorde bedömningen att det underlag som framfördes behövde kompletteras med ytterligare uppgifter. Rektorn har dock inte, vid tidpunkten för Skolinspektionens besök på skolan i oktober, säkerställt att så skett och att eleverna fått sitt eventuella behov av särskilt stöd utrett.

Av skollagen framgår att rektorn, vid en anmälan, skyndsamt ska se till att elevens eventuella behov av särskilt blir utrett. Om utredningen sedan visar att eleven är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Att elever som anmälts till rektorn inte fått sitt eventuella behov av särskilt stöd utrett utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Knivsta friskola ekonomisk förenings verksamhet vid Margarethaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utredning om särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Knivsta friskola ekonomisk förening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Anmälan om behov av utredning om särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i sin skriftliga redovisning till Skolinspektionen den 19 september att rektorn har informerat all personal på skolan om Skolinspektionens beslut vid en arbetsplatsträff i mars 2023 och att rektorn i samband med detta tydliggjort ärendegången vid en anmälan om att en elev eventuellt kan behöva särskilt stöd. I syftet att förtydliga när en anmälan görs till rektorn har en särskild blankett utformats för detta ändamål.

Lärare beskriver i intervju att det sedan våren blivit tydligare hur de ska gå tillväga för att anmäla till rektorn. Lärare uppger vidare att de anmäler elever de befärar inte kommer att nå godkänd nivå trots att eleverna getts stöd i form av extra anpassningar i undervisningen. I intervjuerna beskriver såväl rektorn som personal i elevhälsan att lärare anmäler elevers eventuella behov av stöd skriftligen via blanketten men att det även förekommer att anmälan framförs muntligen i samband med terminsavstämningar och vid möten mellan lärare och elevhälsan.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befäras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan och åtgärder vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att personalen vid två tillfällen, på en arbetsplatsträff den 9 mars samt på en studiedag den 14 juni 2023, informerats om att alla som arbetar i skolan ska motverka och anmäla kränkande behandling. På en studiedag den 14 augusti har skolans kurator informerat övrig personal om gällande rutiner vid anmälan om kränkande behandling.

Av intervjuer med elever, personal på skolan och rektorn framkommer att personal på skolan agerar vid uppkomna situationer för att på så sätt förekomma eventuella kränkningar. Elevhälsans personal och rektor uppger i intervjuer att antalet anmälningar gällande kränkande behandling som inkommit har ökat i antal, vilket dessa tolkat som att skolpersonal agerar och anmäler i högre grad än tidigare. För varje anmälan om eventuell kränkande behandling startas en utredning där omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna utreds och i förekommande fall vidtas de åtgärder som krävs för att förhindra att kränkande behandling i framtiden.

Rättslig reglering

Var och en som verkar inom utbildningen ska aktivt motverka alla former av kränkande behandling (1 kap. 5 § skollagen).

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra studietid för elever i årskurser 4-9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens inskickade redovisning samt av intervju med rektorn framgår att eleverna i årskurs 4-9 sedan januari 2023 erbjuds studiestöd i en omfattning av två timmar fördelat på två eftermiddagar i anslutning till skoldagens slut. Eleverna träffar då lärare som har detta uppdrag i sitt schema.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör (10 kap 5 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens inskickade redovisning framgår att lokalerna som används till undervisning i naturorienterade ämnen byggts om till terminsstart 2023 och att passande utrustning finns på plats sedan dess liksom tillgång till vatten och avlopp.

Ämneslärare uppger i intervju att lokalen och utrustningen som finns tillgänglig är tillräckligt ändamålsenlig för att undervisning ska kunna bedrivas och ämnets centrala innehåll ska kunna avhandlas.

Rättslig reglering

För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap. 35 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens inskickade redovisning framgår att planen mot kränkande behandling uppdateras under höstterminen 2023 för att innefatta även en redogörelse för hur förra årets åtgärder mot kränkande behandling har genomförts. Av intervjuer med elever och personal i elevhälsan framgår att skolans elevråd ges möjlighet att framföra synpunkter och förslag i samband med att planen tas fram.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 §§ skollagen). Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan (6 kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens inskickade redovisning framgår att lärare vid en arbetsplatsträff den 9 mars 2023 informerats om att lärare som saknar lärarlegitimation inte får sätta betyg självständigt utan ska göra det tillsammans med en legitimerad lärare samt under vilka förutsättningar rektorn kan bestämma betyg. Lärare bekräftar i intervju att de fått denna information.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdsprogrammets innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynen begärt in och granskat tre åtgärdsprogram. Samtliga åtgärdsprogram har beslutats under perioden april-september 2023. Av granskade åtgärdsprogram framgår elevens behov av särskilt stöd och vilka åtgärder som beslutats. Det framgår även vilket datum beslutade insatser ska följas upp samt vem, eller i förekommande fall, vilka på skolan som ansvarar för att detta görs. Information om rätten att överklaga åtgärdsprogram och datum för när elever och vårdnadshavare tagit del av beslutet om åtgärdsprogram framgår i samtliga åtgärdsprogram. Personal i elevhälsan uppger i intervju med Skolinspektionen att elev och föräldrar alltid görs delaktiga när åtgärdsprogram utformas och utredningen som föregår beslutet innefattar att specialpedagog intervjuar både vårdnadshavare och elev.

Rättslig reglering

Av ett åtgärdsprogram ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Erik Almqvist.

Utredaren Niklas Lundström har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Cecilia Winberg medverkat.